

Ese de dóve ori in septemana:

Joi-a si Dominec'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.**LUMINA.**

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contienu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipe

PARTE OFICIALE.

Cerculariu

catra toti protopresviterii apartienetori la Consistoriulu din Aradu.

Inaltulu Ministeriu r. u. de finantie prin cerculariulu seu dto 22. februaru a. c. nr. 71.729. a incunoscintiatu tóte directiunile finantiali din tíera, cà esibitele si documintele care se dau ostasiloru licentiatu, rezervisti, marinari si honvedi numai pentru evidinti'a ostasiésca, sunt dupa normativele competintieloru de timbru, anume positi'a 14. lit. „g.“, positi'a 22. lit. „m.“ si positi'a 79 lit. „b“ scutite de timbru.

Despre ce P. T. DTa in urmareá Ordinatiunei inaltulu Ministeriu r. u. de cultu si instructiune dto 20. Maiu a. c. Nr. 11,835. cu acea indrumare vei incunoscintia preotimea submanuata spre strinsa acomodare, ca pe atestatele de cununia care in asemenea casuri la cererea respectiviloru ostasi si honvedi sunt a se stradá, — pe loculu timbrului se se serie „Pentru evidintia ostasiésca.“ (katonai nyilvántartás céljából.)

Aradu, 21. Maiu 1873.

Procopiu Ivacicoviciu, m. p.
Episcopulu Aradului.

PARTE NEOFICIALE.

Invetiamentu.**Preotimea si invetiamentulu.**

Lipsindu preotimea de inriurirea *directa* asupr'a generatiuniloru viitorie, credintiele nesmintitu trebuescu se slabésca din generatiune in generatiune, pana candu, intr' unu procesu mai scurtu ori mai indelungatu, ele au se se stérgea cu deseversire din sufletele ómeniloru, intoctmai precum s'a intemplatu ast'a la greci, romani si jidani dupa-ce preotimea a fostu lipsita de inriurirea, ce la inceputu, la plamadirea vietii, avea asupr'a vietii comune. Procesele in tóte vremile si-remanu egale: poporulu alesu s'a redicatu prin cultulu divinu si s'a nimicitu insu-si in lips'a de credintia; poporulu Hellasului s'a redicatu prin gandirea olimpica si a cadiatu parasindu-si idealurile sale; Rom'a a peritu prin lips'a de credintia si a re'nviétu ca léganu alu credintieloru. — Nici a nóstra lume nu este astfelu alcatuita: totu acele aretari si in viétu'a nóstra trebuescu se aibe totu acele urmari firesci.

Nesmintitu vin'a este numai a preotimei, déca o mare parte din lumea de asta-di se simte aplecata a lipsi preotii de inriurirea asupr'a cresterii: preotimea ar fi trebuitu se formeze generatiunile de asta-di astfelu, ca ele se nu

póta avé o asemenea aplecare. Lips'a de credintia nu póte se fia decátu vin'a acelor'a, ce aveau se adape sufletele cu credintia. — Pentru acea inse nu mai pucinu avemu noi detorinti'a, ca se aruncamu o privire seriósá asupra stariloru, in care ne aflamu, si se statorimu calea in care avemu se purcedemu pe viitoriu. Déca preotimea din trecutu a fostu pré pucinu formata, pentru-ca se póta corespunde chemarii sale, ori déca ea, prin legi ori datine, a fostu impededata in implinirea firescii sale missiuni, — atunci noi se ni formamu preotimea astfelu, precum ea trebuesce se fie pentru ca se corespunda chiamarii sale si se-i dâmu drepturile, ce trebe se aiba pentru a-si puté implini detorinti'a

Fara câtu-si de pucina sífela trebe se recunóscemu, cumca, in deobste preotimea nóstra de asta-di este cu multu mai reformata, decátu ca ea se póta corespunde celei mai grele si totodata celei mai frumoase chiamari, ce unu omu póte se aiba. Nu numai mesur'a culturai aflata la preotime este fórté mica, dar' totodata multi dintre áceia, ce aru avé se fia paza credintiei, sunt insi-si slabi in credintia. — Preotirea este privita mai multu ca o dirigatoria, decátu ca o chiamare sfintitória. — Firescu vin'a -nu este a nóstra, ci a inriuririloru, la care amu fostu espusi. Tocmai pentru acea inse asta-di, candu, celu pucinu pana la unu anumitu gradu, hotarimu insi-ne asupra nóstra, suntemu detori a ni pune cea mai intensiva silintia pentru-ca se formamu unu cleru, care nu numai va poté se pastreze remasitiile din trecutu si se repareze scaderile aflate adi in viétu'a nóstra. dar' totodata va fi destulu de tare, pentruca se ne póte intr'o cale plina de lucrari folositorie.

Multe sunt de reparatu in viétu'a nóstra, dar nici unu asiediamentu nationalu nu cere o mai grabnica indreptare decátu acel'a alu formarii preotimei. Tocmai preotii sunt aceia, ce aru avé se fie ca vârsati dintr'o forma, avendu fie-care acelea-si cunostintie, acelea-si aspiratiuni, acelea-si principii morale si urmandu aceia-si directia in lucrarea loru sufletésca. Era noi nu avemu chiar nici seminarie, in care tenerii prin o mai indelungata convietuire si prin comunitatea cresterii ar putea se devina omogeni in sufletele loru, fiindu totodata scutiti si de relele influentiale ale vietii dilnice.

Si pana atunci inse, pana-cand nu vomu fi in stare se dâmu asiediamentelorú noastre de invetiamentu o indreptare potrivita cu firea starilorú noastre, trebuesce se imbracisemu preotimea, ce avemu asta-di, facendu-i cu putintia, ca se corespunda missiunei sale.

Spre acestu sfirsitu asiediamentele noastre de asta-di nu sunt indestulitorie. — Nu, din mai multe puncte de vedere.

Inainte de tóte. — pentru-ca unu preotu se póta corespunde missiunei, ce are in viétu'a nóstra de asta-di, nu este destulu acea, ce ceremu noi, adeca, ca elu se aiba câtu de multe clase gimnasiale, ba déca se póte si sciin-

tie juridice. Atatu cunoscintiele cascigate in gimnasiu, câtu si ácelea cascigate la facultatea juridica, sunt pana la unu anumitu gradu de prisosu, déca nu stricatióse pentru preotime. Scól'a teologica este asiedimentulu, care pregatesce pre teneri pentru carier'a preotiésca. O teologie buna, impreunata cu unu seminaru disciplinatu va face preoti mai buni decâtu dieci de gimnasii ori facultati juridice. Tenerulu ce voiesce a se pregati pentru carier'a preotiésca, are se invetie atate clase gimnasiale, câte sunt de lipsa pentru-ca cine-va se póta pricepe invetiaturile, ce se propunu in teologia; mai multu nu numai este de prisosu, dar póte se si strice. Éra facultatea juridica póte se ni faca agenti politici fórte buni, dar nici candu preoti buni. — Unu preotu bunu trebe se aiba cunoscintie generale, trebe se aiba cunoscintie teologice, canonice, istorice, economice si mai alesu *pedagogice*.

In specialu teologiile romane au se formeze preoti, carii sunt totodata cei mai buni invetiatori. Pedagogia este puterea de viétia a clerului nostru: elu numai astfelu se va poté sustiené, déca fie-care protopopu va fi unu pedagogu bunu, déca fie-care Episcopu unu capu scolariu. — Intra asta directia avemu dar se lucramu!

Dar pentru-ca preotii de adi se-si póta cascigá cunoscintiele pedagogice, ce nu si le-au pututu cascigá in teologia, nu numai se li dâmu dreptulu, dar se-i indetoramam totodata, ca ei se iniurésca directu asupra invetiamentului.

Nu este destulu cumca dâmu preotiloru dreptulu, ca se supraveghéze scóle. Trebe se-i indetoramam la ast'a.

In fie-care comuna este unu directoru scolaru. Oficiulu este „ad honorem.“ Pe oficiile onorarie se nu punem inse prea multu pondu: se dâmu acestui *localnicu directoru dreptulu*, éra preotului *detorintia*, ca se viziteze scól'a. Si apoi nu este destulu, cumca preotulu intra in scóla, privesce la pareti si apoi parascesce localulu: se-lu indetoramam ca, spre exemplu, in fie-care luna odata se tiena unu examenu formalu, in care elu insu-si face pre invetiatoriu.

Avemu insepatori scolari „onorari“. Ei bine! onórea remane onóre: dar se indetoramam pre protopopu ori pre unulu dintre preotii cu mai multe cunoscintie pedagogice, ca elu nu „ad honorem“, ci din *detorintia* se inspicieze invetiamentulu.

Tóte aceste nu numai pentru-ca scólele se se indrepteze, ci si ca preotii se devia pedagogi buni.

Unu dreptu inca pastorimei sufletesci. Paz'a moralei atatu publice câtu si private este preotimea. Noi nu putemu se recunóscemu alta morala decâtu acea intemeiata pe credinti'a crestinésca. Pentru aceea capii bisericesci si in specialu Preasfintitulu Sinodu Archierescu, ca supremulu organu alu pastoririi sufletesci, are se censureze tóte cartile, ce se propunu baietiloru in vrist'a frageda pana la 15—16 ani. Sunt multé adevéveri, ce pre omulu cu mintea inca necópta potu se-lu duca la consequentie false, slabindu in elu credinti'a crestinésca. Asemenea adevéveri trebuiescu rezervate pentru o vrista mai tarzie, déca nu voimu ca sciintiele se ne intunece. Éra la ast'a nime nu póte se fie competentu afara de supremii propoveduitori ai credintiei.

Cu barbati dispuneti dupa placu; dar déca voiti, ca odata si cu barbati din viótoriu se poteti dispune, ii lasati, ca copii, sub ingrigirea pastoriloru sufletesci!

Ioanu Slaviciu.

Diferinti'a între omulu invetiatu si celu neinvetiatu.

Unu omu care nu scie.

Cet'i si calculá:

Si neci a-si scrie

Ce póte cugetá,

Acel'a in ast'a lume

Adese e-insielatu

Si nu-e demnu de nume

Romanu adevératu.

Marele invetiatu din vechime Platone fiindu odinióra intrebatu, cá ce diferentie este între omulu invetiatu si celu neinvetiatu? Respunde astfelu: Aceea care este între doctoru si între bolnavu. —

De aceea fiesce care se-si cunósca detorinti'a a-si tramite copiii la scóla, ca se invetie. Prin invetiatura se facu ómeni intiepti, si omulu intieptu este stimatu si onorata de toti. Prin urmare celu cu invetiatura la tóta intreprendarea sa emulédia facia cu ori si care; — éra celu fora invetiatura remane totu inderetrulu altora, si se asémána cu pomulu celu cu ramuri si frundie multe, inse fora productele dorite.

Din acésta asemenare se vede apriatu, câtu de mari daune 'si causédia multi parinti prin netramitarea copiiloru sei regulatu la scóla; vai ce nepasare! ce renitentie!! si ce abusu facia de seclulu civilisatiunei de seclulu lumineloru!!!

Nu este destula cauza a ne escusá: cá-ci precum a traitu ta'ta, mosiulu si stramosiulu fora de scóla si invetiatura, si noi vomu trai.

Strabuniloru nostri nu li potemu imputá, pentru cá n'au facutu progrese mai mari in invetiamentulu nationalu, nu! de óra ce loru pre acele tempuri nu li érá ertatu a se cultivá, ca nu cumva se-si mai póta veni in ori; ei pe atunci nu poteau face nemica, cá-ci li erau manile legate cu nenumerate legaturi; ei portau jugulu sclaviei celu mai tendentiosu impusu de cei ce navalisera preste ei, — n'aveau picu de libertate, bá erau lipsiti de tóte drepturile pana chiaru si de cele ce natur'a li-a fostu predatu loru. Iata astfelu de viétia nefericita petrechú romanulu in decursulu atátoru seeli numerosi, fiindu devenitu mai asemenea viteloru!

Ah câtu de fericiti suntemu noi pe cari acele tempuri viscolóse nu ne-a ajunsu!

Dreptu aceea astadi candu noi am ajunsu in seclulu civilisatiunei, in seclulu lumineloru, cugetu cá ar fi de lipsa imperativa intrunirea nóstra in cugete si in simtiri, si se luamu cursulu (sborulu) filomelei; se tindemu a ne luminá si perfectuná pre câtu ni concedu modestele nóstre poteri, — ca nu cumva retragendu-ne dela scopulu si principiulu nostru celu sublimu, — se devenimu éra-si de nou prada contrariloru si viptima intunerecului, prin vin'a nóstra propria osandita de tóta lumea civilisata.

A nu intrebuintiá libertatea si drepturile nóstre garantate prin legi sanctionate, ar insemná, cá noi nu suntemu demni de numele ce-lu portamu, de numele romanu.

Nadasiu (cottulu Aradu) in 17/20 Maiu 1873.

Georgiu E. Bocu,

docinte gr. or. romanu.

VARIETATI.

== *Necrologu*. Petru Dalea preotu gr. or. in Erzesci, in numele seu si alu fiului seu Georgiu, Georgiu Popa asessoru ref. in Consist. Aradului, cu inima durerósa face cunoscutu mórtea iubitei sale socii, respective mame, sore *Marta Dalea nascuta Popa*; repausata in 14. maju a. c. in durerile nascerii a dóu'a, in alu 22. anu alu etatei si in alu 4. alu fericitei casetorii. Fie-i tieren'a usióra!

□ In loculu Comisariului regescu Majtényi Guvernulu pentru censurarea socotiloru bisericesci a denumitu pre Consilierulu Jekesfalussy.

== (*Prelegeri interesante*.) Profesorulu si Predicatorulu din Berlinu Paulu *Cossel*, a primitu invitare dela mai multi, ca in decursulu espusetiunei universale din Vien'a se dee câte-va prelegeri sciintifice. Prelegerile se voru reduce mai multu la Romani de pe timpulu imperatiloru, si la contraste in moralulu si religiuenea judaismului, paganismului si crestinismului. Prelegerile se voru incepe in septeman'a a treia séu a patra din Iuniu a. c.

* (*Invetiamentulu publicu in Americ'a*). Numerulu eleviloru, din ambele secse, cari iau parte intru invetiamentulu din Americ'a se urca la 2 milioane. Din bugetulu stateloru unite se dà pe fiesce-care anu câte 450 milioane de franci pentru fundarea si sustinerea instituteloru. Scóle publice se afla de tôte 200,000; astfeliu la 180 de locuitori, li se vine câte o scóla. Populatiunea stateloru unite se urcà pe di ce merge, in câtu in anii cei 10. din urma s'a sporitu cu 8 milioane. De totu face 40 de milioane. Pedagogii scóleloru publice sunt la numeru 350,000; dintre cari $\frac{2}{3}$ sunt femei. Inspeciunea respectivaminte controlari'a acestor'a, o supórta cei ce sunt alesi prin fruntarii invetiamentulu publicu, la numeru 500,000.

Fiindu-cà emigrantii din Europ'a si din alte parti a le lumei, pornescu neincetatu spre ea, s'a aflu de lipsa: ca invetiamentulu publicu se fie cu deschilinita precautiune asupr'a acelor'a, si anume, s'a demandatu: ca se se ajutore familiere celea serace si neculte; ér copii acelor'a sè se crésca de cetatieni buni si adeverati a republicei; deórece s'a observatu, cà duceau acolo si asia feliu de spirititu, ce usioru potea se corumpa aerulu si se periclitadie viéti'a republicană. Dispusetiunea acést'a trebue sé se efeptuésca câtu mai cu graba. Deci scólele in frunte cu organele ce li stau spre dispusetiune se nisuiescu mai cu séma la asia ceva asemene machineloru, cari lucrându cu repediune, resulta fórté multu. Ele plasmuiescu presentulu, ca se pregatésca viitoriu. Si pe langa tôte, cà vietuescu inca in epóh'a renascerii; totusi servescu de modelu Europei inbetranite, carea se misca mereu, ca mosiulu celu neputintiosu.

= Guvernulu turcescu in 23. Maiu a. c. a emis o ordinatiune, dupa care dirigatoriloru crestini se impune a lucrà in dile de Dumineci.

= Sinodulu diecesanu din Prag'a in 29 Maiu a. c. a decretatu facia de casetori'a civila a se tiené strinsu si resolutu de asiediamintle bisericii prin sustinerea caracterulu sacramentalu. Acestu sinodu privesce institutiunea biblioteceloru parochiale de unu midilocu fórté influintiatoriu in luminarea si conducerea poporulu. In ducerea matriculeloru la casuri de indoiela si conflicte amenintatiórie cu officie civile, — clerulu fu indrumatu a cere instructiune de la ordinariatu. Relative la infiintiarea de cassade diecesane spre ajutorarea pretiloru lipsiti, s'a adoptatu principiulu de dare prin aruncu, dupa care totu preotulu e indetoratu a solvi dupa venitu competitivie procentuali. Esemplu demnu de urmaritu si pentru noi.

** Maialulu romaniloru din Aradu care se va tiené luni, in a dóu'a di de Rosale, in padurea cea mare de langa Aradu. — Déca si asta-data ar' fi tempulu nepotrivitu, comitetulu se va ingrigi de unu altu locu acomodat.

Eróre de tipariu: *La numerulu trecutu s'a strecuratu o eróre; asia, in locu de nr. 25. se se cetésca nr. 26.*

Post'a redactiunei.

Dui A. J. in Margita: Dupu programulu Luminei §-8 ai pentru favorulu cerutu a Te adresà Consistoriulu Oradanu; inse ai se anticipezi portulu postalu pe tóta intemplantura.

Nr. 325. Plen.

Concursu.

2-3

La consistoriulu subsemnatu e de a se depliní in modu definitivu postulu *secretariulu* proveditu cu salariu anu- alu de 1200. fl. v. a.

Cine voiesce a veni la acestu postu, e poflitu se tramita in respectulu acést'a la subsemnatulu consistoriu pana in 20 *Iuniu vechiu* (2. Iuliu nou) a. c. recursu scrisu de man'a sa, si se arete in acél'a cu documinte autentice:

- cà recurintele e credintiosu alu bisericii greco-orientali;
- ce studia a absolvitu; ce limbi vorbesce si scrie?
- cà are cunoscintie sistematice din institutiunile canonice ale bisericii greco-orientali;
- unde a fostu aplicatu pana acum'a, si ce praesa are in afacerile oficiali de conceptu si de manipulare?
- cà are conduita recomandabila in partea morala.

Secretariulu, fie elu preotu ori mirénu, afara de agendele ordinare secretariali are a provedé referat'a in senatulu stensu bisericescu si in celu episcopescu, precumu si in afacerile presidiali.

Oradea-mare, 7. Maiu v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or. din Oradea-mare.

Nr. 326. Plen.

2-3

Concursu.

La consistoriulu subsemnatu e de a se depliní in modu definitivu postulu *fiscalulu* proveditu cu salariu anu- alu de 200. fl. v. a. unde se recere, ca fiscalulu

- se fie credintiosu alu bisericii gr. orientali;
- se aiba diplom'a de advocatu publicu;
- se aiba cunoscintie sistematice din institutiunile canonice ale bisericii gr. orientali;
- se aiba conduita buna in partea morala;
- se locuésca in Oradea-mare.

Fiscalulu e detoriu a asistá la siedintiele consistoriali in tôte resórtelre; a aperá in launtru si afara drepturilre bisericii, si a procede din officiu in cauzele disciplinari si matrimoniale dupa instructiuni.

Cei ce voiescu a imbracá postulu acést'a, sunt poflitu se-si tramita recursurile la consistoriulu subsemnatu pana la 20. *Iuniu vechiu* (2. Iuliu nou) a. c. provedute cu documinte despre cualificarea receruta mai susu.

Oradea-mare, 7. Maiu v. 1873.

Consistoriulu eparchialu gr. or. din Oradea-mare.

Nr. 341. Pres.

2-3

Concursu.

La consistoriulu greco-orientale din Oradea-mare vine de a se depliní postulu de *cancelistu* proveditu cu salariu anuale de 500 fl. v. a; spre care scopu se scrie si publica concursu sub conditiune, ca aspirantii la postulu acést'a:

- se fie credintiosi ai bisericii gr. orientali;
- se produca documinte autentice despre studiale absolvite; despre aplicarea loru de pana acumu; despre cunoscintia limbeloru, si despre praes'a, ce o au in afacerile de cancelaria;
- se documenteze deosebi cunoscintia gramaticiei si a ortografiei pentru limb'a romana si pentru alte limbi, ce le posedu;
- se fie recomandati in partea morala;
- se-si tramita recursurile pentru postulu acést'a scrise de man'a loru, pana in 20 *Iuniu vechiu* (2 Iuliu nou) a. c. la presidiulu consistorialu de aici, spriginite cu documinte despre cualificarea espusa mai sus.

f) Voru avé preferintia recurintii devotati statului calugarescu, déca voru fi avendu necesariere pregatiri scientifiche, si voru descoperi in partea acést'a vointia loru.

Oradea-mare, 15. Maiu v. 1873.

Presidiulu consistoriulu eparchialu gr. or. din Oradea-mare.

1-3

Concursu.

Pre bas'a concesiunei de dto 11. Maiu 1873. Nr. 748. referitóre la edificarea unei scóle noue gr. or. confesionale in comun'a Aliosiu, comit. Timisiu, subscrisulu comitetu parochialu, conformu planului si proiectulu de spese aprobate de ven. consistoriu, deschide prin acést'a concursu de licitatiune minuenda.

In proiectulu de spese pentru edificand'a scóla, sunt urmatórele sume:

1. Pentru lucrulu zidariulu (Maurer-arbeit) si alu tiglariulu (Ziegeldecker-arbeit), fara materialu; ér alu petrariulu (Steinmetz-arbeit) cu materialu, la olalta 1,500 fl.

2. Pentru lucrul lemniului (Zimmermann-arbeit) cu materialu 2.860 fl.
 3. Pentru lucrul mesariului (Tischler-arbeit) cu materialu, si a sticlariului (Glaser-arbeit) 1.500 fl.
 4. Pentru lucrul lacatariului (Schlosser-arbeit) si alu faurului (Schmiedt-arbeit) cu materialu 540 fl.
 5. Pentru lucrul tinichiariului (Spengler-arbeit) cu materialu 600 fl.

sum'a 7.000 fl. v. a.

Doritorii de a întreprinde zidirea scôlei acestia, sunt avisati a se înfacisî în diu'a de licitatiune, care se va tiené în $\frac{3}{15}$. Iunie a. 1873. dupa servitiulu s. liturgii în biserica, unde pre langa depunerea vadiului usitatu dupa pretiulu ce estimatiune se va întreprinde licitatiunea si încheierea contractului, care apoi conformu ord. V. Cons. Nr. 22. Oct. 1871.

Nr. $\frac{1274}{ep.457}$ se va substerne Ven. Consistoriu diecesanu spre revisiune si ulterio'r'a aprobare.

Planulu edificandei scôle, precum si conditiunile se potu vedé în faciâ locului la presidiulu comitetului parochialu.

Datu în siedintia comitetului parochialu din Aliosiu tienuta la 20. Maiu v. 1873.

Dem. Vladu Mihaiuiu
presied. Comit. paroch.

Veniaminu Martini
not. comitet. paroch.

Cu scirea si invoirea Dnui Inspect. Scol. Luc'a Calaceanu.

Concursu.

1-3

Pentru ocuparea parochiei vacante din Comuna *Mnersigu* Protopopiatulu Oradiei-mari se publica prin acésta de nou, concursu.

Emolumintele sunt: 16 jugere de pamentu aratoriu, 20. de chibele de bucate în grauntiu, stoalele indatinatela dela functiile preotiesci, cortelu liberu si $\frac{1}{2}$ de di de lucru dela 110 de casi.

Doritorii de a ocupá acésta parochie, sunt avisati, recursurile locu providiute cu documintele prescise în statutu Organicu bisericescu, adresate Comiteturului parochialu din Mnersigu, ale transpune protopres. tractualu Simeonu Bica în Oradea-mare pana în 3. Iunie a. c. c. v. candu va fi si alegerea. Datu în Mnersigu în 6. Maiu 1883.

Comitetulu parochialu.

în contielegere cu Protopopulu tractualu.

Concursu.

1-3

În urmarea inaltei decisiuni consistoriale din 3. Maiu a. c. Nr. 533. Plen. prin acést'a se escrie Concursu, pe langa stabilirea principiului de reductiune, pe o Capelanie de sine statatôre în Tierenteazu (Csernegyház), în parochi'a remasa veduva de dupa reposatulu preotu Marcu Popoviciu, pana în 24. Iunie a. c. candu se va tiené si alegerea, sub conditiunea; ca preotii recurinti se documentedie zelulu seu religionariu si portarea sa morala, éra teologii recurinti, cumca au absolvatu celu putienu 6. clase gimnasiale cu succesu bunu, au depusu esamenuulu de cualificatiune cu aptitate pentru parochii bune, si apoi cá au ajunsu etatea prescisa, si cá au o portare buna si morala.

Emolumintele aceeasi Capelanii sunt: folosirea unei casi parochiale (cu 3. chilii, 2. cuine. 1. camara, 2. siopruri, cocina de porci) gradinei intravilane si estravilane cu $\frac{1}{4}$ jugeru de vie, 15. jugere de pamentu aratoriu (caci 15 jugere cadu în folosulu fondului diecesanu) a stolei întregi, si a birului de 72 chible din aceeasi veduvita parochie.

Recurintii au a substerne recursurile lor, adresande catra sinodulu parochialu de aici, pana în 23. Iunie a. c. tractualulu Domnu protopresviteru, si pana atunci a se presentá în vreo dumineca seu serbatôre în biserica de aici, ca se ne potemu convinge si despre cualificatiunea lor cantoralu.

Tierenteazu în 13. Maiu 1873.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mina: Mei. Dreghiciu, m. p. Prot. Timisiorii.

Cu tipariulu lui Stefanu Gynlai — Proprietatea si editura diecesei aradane. — Redactoru respundietoriu **Iosifu Goldisiu.**

Concursu.

1-3

Langa parochulu Grigorie Gligorescu din Almagielu, protopres: Halmagiului, se poftesce unu capelanu, pe langa a treia parte din tôte venitele si dotatiunile parochiale dela 200 numeri de case. —

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisatii a-si trimitu recursurile instruite conformu statutulu organicu, si providiute cu testimoni, cá au absolvatu celu pucinu 4 Clase gimnasiale, pana în Iunie a. c. la subscrisulu în Halmagiu. —

Halmagiu 15 Maiu 1873.

din incredintiarea Comit. parochiale. Ioanu Groza protop. Halmagiului.

Concursu.

2-3

Pentru postulu invetiatorescu vacantu din comun'a Petirsiu. Prot. Lipovei, se deschide concursu nou, cu terminu pana la 3 Iunie a. c. vechiu, în care di va fi si alegerea: emolumintele sunt: bani gat'a 63 fl. v. a. 80 fonti lardu, 50 fonti sare, 15 fonti luminari, 16 mertie Pos. grâu, 16 mertie Pos. cucurudiu, 12 orgii lemne si cortelu liberu cu 1 odae, doritorii de a ocupá acestu postu se-si tramita recursele inspectorulu subsemnatu post'a ultima Berzov'a.

Zabaltiu în 13 Maiu 1873.

Demetriu Jucu,

inspect. cerc de scôle.

Concursu.

3-3

Devenindu vacanta Statiunea invetiatorésca prin resignarea fostulu invetiatoriu din comun'a Topolovetiu-mare si micu, cotulu Timisiului, inspectoratulu Chiseteului cu acést'a se publica Concursu pana în 29 Maiu v. a. c. în care di se tiené si alegerea.

Emolumintele sunt în bani gat'a 86 fl. 35 cr. v. a. — 29 meti grau, 29 meti cucuruzu, 75 fonti lardu (clisa) 17 fonti lumini, 50 fonti sare, 10 orgii de lemne, din care se se incaldiásca si scól'a. — 2 jugere de pamentu aratoriu, unu jugeru de gradina si cartiru liberu.

Doritoriu de a ocupá acésta statiune invetiatorésca au recursurile lor bine instruite, cu testimoni preparandialu — si de cualificatiune, si cu tôte astestatele recerute, precum si despre ocupatiunea de pana acuma, — afara de acestea se poftesce, ca pre langa limb'a materna, se vorbésca si cea magiara si germana, si cu aceste tôte recerintie adresendu-le comitetulu parochialu, pana la tempulu destinatu a le substerne Dlui inspectore' scolaru Georgiu Petroviciu în Budintiu.

Topolovetiu, 14 April 1873.

Comitetulu parochialu.

cu cirea si invoirea mea **Georgiu Petroviciu.** inspect. scôla.

Concursu.

3-3

Pentru vacant'a statiune invetiatorésca din comun'a Cârâseu cerculu insp. alu Ursadului cottulu Bihorului, emolumintele sunt 63 fl. v. a. 40 fl. v. a. ca competintia pentru finu 12 chible de bucate $\frac{1}{2}$ grau $\frac{1}{2}$ cucuruzu, 2 mesuri de fasole, 8 stangini de lemne, din care e a se incaldi si scól'a, cortelu cu gradina si 4 holde pamentu aratoriu.

Doritorii de a fi alesi, au asi trimitu recursurile insp. cerc. p. u. Hollod, Gyanta, celu multu pana 30 maiu v. candu va fi si alegerea,

Cârâseu la 28 aprile v. 1873.

Comitetulu parochialu.

cu invoirea mea **Iosifu Pintia,** m. p. inspectore cer.